

▶▶ Gewoon DOEN.

Magazine nummer 5, juli 2005

Arboconvenant Meubelindustrie

▶▶ **Actie FysiTips:**
doe mee en maak kans
op een beertender!

Schadelijke stoffen:
let op de symbolen

Winnaar VOS actie
de lucht in

Welkom bij Gewoon DOEN

Gewoon DOEN is de slogan van het Arboconvenant Meubelindustrie. Dit convenant is een initiatief van de Centrale Bond van Meubelfabrikanten, FNV Bouw, Hout- en Bouwbond CNV en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Doelstelling is om de werkomstandigheden in de meubelindustrie te verbeteren door haalbare maatregelen en gebruik van praktische instrumenten. Voor werkgevers én werknemers.

Alle werkgevers en werknemers in de meubelindustrie ontvangen kosteloos drie keer per jaar het magazine Gewoon DOEN. Hiermee wordt u op de hoogte gehouden van de resultaten van het Arboconvenant. Met praktische informatie, praktijkervaringen en handige tips.

In dit blad laten we ook u graag aan het woord. U kunt al uw vragen, opmerkingen, ervaringen en suggesties op het gebied van werkomstandigheden mailen naar de redactie: info@gewoondoen.nu

Verzuimsteunpunt Meubelindustrie vanaf 1 oktober in de lucht

Bij verzuim komt er tegenwoordig heel wat op u af, want de wetgeving is sterk veranderd en verandert nog steeds. De vakbonden, de Centrale Bond voor Meubelfabrikanten en het ministerie van SZW hebben daarom het initiatief genomen tot het Verzuimsteunpunt Meubelindustrie, waar werkgevers en werknemers in de meubelbranche terecht kunnen voor praktische en deskundige ondersteuning.

Het Verzuimsteunpunt Meubelindustrie wordt dé vraagbaak en dienstverlener voor de meubelindustrie. Eén aanspreekpunt voor de branche waar bedrijven, personeelsvertegenwoordigers en werknemers terecht kunnen met al hun vragen over verzuim, reïntegratie en verzekering. Uw verantwoordelijkheid wordt niet overgenomen, maar u wordt bij het hele proces ondersteund door professionals die de branche kennen. De dienstverlening is gericht op een snelle terugkeer naar werk.

Vanaf 1 oktober 2005 kunt u gebruik maken van het Verzuimsteunpunt. Binnenkort ontvangen bedrijven en hun medewerkers meer informatie. Als u vragen heeft, of vóór 1 oktober wilt overstappen omdat het huidige contract met de arbodienst afloopt, kunt u alvast contact opnemen met het Verzuimsteunpunt.

Verzuimsteunpunt Meubelindustrie
Telefoon: 070 413 10 72
E-mail: vspmeubelindustrie@argonaut.nl

Corrosief

Ontvlambaar

Ontploffbaar

Milieugevaarlijk

Giftig

Irriterend

Hoe weet ik of ik met schadelijke stoffen werk?

In lakken, lijmen, beitsen of schoonmaakmiddelen kunnen schadelijke stoffen zitten, zoals oplosmiddelen. Deze kunnen op korte- of lange termijn gezondheidsklachten veroorzaken bij inademing of aanraking met de huid. Op de verpakking en in het productinformatieblad staat welke schadelijke stoffen een product bevat. Dat is belangrijke informatie voor mensen die er veel mee werken.

Op de verpakking staan de gevaren aangeduid met 'risico-zinnen' (ook wel 'r-zinnen' genoemd) en symbolen. Een kruis betekent bijvoorbeeld schadelijk of irriterend, een doodshoofd betekent giftig en een vlammetje staat voor ontvlambaar.

Productinfolblad

In het productinformatieblad of veiligheidsinformatieblad staan de risico's van de stoffen in het product. De leverancier is verplicht om deze bladen - in het Nederlands - bij te leveren. Er staat bijvoorbeeld in:

* risico's bij inademen, inslikken, opname via de huid of via de ogen;

* eisen aan opslag van de producten;
* eisen aan opruimen van afval;
* risico's in geval van brand.

Voorzorgsmaatregelen

Als u veel met producten werkt waar schadelijke stoffen in zitten, is het belangrijk om goed het productinformatieblad en het etiket te lezen. Dan kunt u tijdig voorzorgsmaatregelen nemen, zoals goed ventileren en handschoenen of ademhalingsbescherming dragen. Als u geen productinformatieblad aantreft, vraag er dan naar bij de leverancier!

Oplosmiddelen niet altijd vermeld

Oplosmiddelen of vluchtige organische stoffen (VOS) kunnen op den duur schadelijk zijn voor de gezondheid, bij inademing of aanraking met de huid. VOS komen vooral voor in contactlijmen, verven, lakken en schoonmaakmiddelen. Deze schadelijke stoffen staan niet altijd in het productinformatieblad vermeld. De leverancier is dat namelijk nog niet verplicht. U kunt er natuurlijk wel naar vragen. Blijken er veel oplosmiddelen in lijm, lak of schoonmaakmiddel te zitten, informeer dan naar minder schadelijke alternatieven zoals watergedragen producten.

Vorbereidend werk bij de nieuwe automatische vlakspuitmachine

Visser en Bosschaart kiest voor watergedragen systeem

Hout-, metaal- en kunststofafwerking is de wereld van Visser en Bosschaart Finishing in Tricht. Sinds 1 februari 2005 is dit bedrijf overgestapt op een watergedragen systeem voor houtafwerking. Zonder concessies of enig voorbehoud. Directeur Nelis Bosschaart vertelt over deze ingrijpende verandering in het lakproces.

Je kunt het zo gek niet bedenken of Visser en Bosschaart Finishing geeft het kleur: van koffieautomaten tot bierpompen, van zonnepanelen tot medische apparatuur en van schoolmeubilair tot de armleuningen van treinstoelen. Voor het natlakken van hout worden geen oplosmiddelhoudende* producten meer gebruikt.

Nelis Bosschaart

Waarom en wanneer bent u overgestapt op watergedragen producten?

"Ongeveer zeven jaar geleden besloten we onze strategie te wijzigen, gezien de steeds strengere milieu- en arbo-eisen en de concurrentie uit Oost-Europa. We hebben naar de Europese milieunormen en -wetten gekeken en daar onze toe-

komstplannen op gericht. Omdat de houtlijn onze core business is, hebben we deze het eerste aangepakt. We zijn overgestapt van oplosmiddelhoudende naar watergedragen lakken voor hout."

Hoe heeft u de overstap gemaakt?

"Er is een nieuwe bedrijfshal gebouwd voor drie verfstraten met een watergedragen systeem: de walslijn, de vlakspuitlijn en de driedimensionale spuitlijn. Een 3D-spuitlijn voor water-

Een 3D-spuitlijn speciaal voor watergedragen systemen

gedragen systemen bestond nog niet, dus die hebben we samen met leverancier Giardina zelf ontwikkeld en geheel afgestemd op de wensen van onze klanten."

"Een watergedragen product is net zo goed te verwerken als een oplosmiddelhoudend product, maar het stelt wel andere eisen aan de productiemethode, bijvoorbeeld een veel hogere luchtvochtigheid. Anders neemt de omgeving te veel water op en vloeit de lak niet mooi uit. Daarom is er een nieuw automatisch luchtvochtigheidsstelsel geïnstalleerd op de afdelingen waar wordt gespoten. We verwerken per uur ongeveer 110.000 kubieke meter lucht en 700 à 800 liter water."

Wat zijn de belangrijkste veranderingen in het spuitproces?

"Overstappen naar een watergedragen systeem vergt een grote investering, die we natuurlijk rendabel moeten zien te maken. We hebben dat bereikt door automatisering: voor alle drie de spuitlijnen zijn robots aangeschaft. Eerst één robot, om te testen wat deze kan doen en wat dit betekent voor omscholing van de medewerkers. En vervolgens ook voor de andere twee spuitlijnen. De productiviteit per werknemer is daardoor hoger geworden en de kostprijs per product gedaald."

"Bij de overgang van tweecomponentenlakken naar watergedragen lakken kwam nog veel meer kijken: het nieuwe luchtvochtigheidsstelsel, maar ook zaken als een veilige elektriciteitsgeleiding. Visser en Bosschaart werkt veel voor de gezondheidszorg, waar chemicaliënbestendigheid van de lak heel belangrijk is. Lakken gedroogd met een luchtdrogend systeem zijn dat niet, dus hebben we geïnvesteerd in een UV-drogend systeem."

Wat vindt u van de kwaliteit van watergedragen lakken?

"Er bestaan veel vooroordelen over de kwaliteit van watergedragen lakken, waardoor de klant sceptisch is. We hebben SHR Houtresearch de lakken laten testen op eigenschappen die voor klanten belangrijk zijn, bijvoorbeeld voor de gezondheidszorg: de bestendigheid tegen urine en medicijnen. En wat blijkt? Watergedragen lak is gelijkwaardig of zelfs beter dan tweecomponentenlak."

Welke rol hebben de medewerkers gespeeld?

"Bij het hele proces zijn de medewerkers betrokken geweest. De overstap

naar een watergedragen systeem vraagt een andere werkmethode en -houding. Zo is het vloeiend patroon van de lak heel anders, waardoor een andere spuittechniek nodig is. Oplosmiddelen vervliegen, maar water niet, dus ook wat schoonmaken betreft hebben we de werkwijze aangepast. Het nieuwe systeem heeft geen banen gekost, maar de functies zijn wel veranderd. In een geautomatiseerd bedrijf heb je minder uitvoerende- en meer controlerende medewerkers nodig. We zijn dus ook overgestapt op een nieuwe manier van werken."

* oplosmiddelen = vluchtige organische stoffen = VOS

Gratis VOS-scan

Met de VOS-scan, een initiatief van het Arboconvenant Meubelindustrie, brengt een adviseur van SHR het oplosmiddelengebruik binnen een bedrijf in kaart. Het resultaat is een advies op maat over vervanging van VOS-houdende producten door VOS-vrije of -arme alternatieven.

Inmiddels hebben zo'n 160 bedrijven een VOS-scan uitgevoerd. Bent u geïnteresseerd? Doe dan de test op www.gewoondoen.nu. Komt uw bedrijf in aanmerking, meld u dan snel aan, want het aantal VOS-scans voor 2005 is beperkt.

Zwaar werk verlichten? Gebruik de FysiTips!

FysiTips op www.gewoondoen.nu

Iedere werknemer in de meubel-industrie heeft wel eens te maken met lichamelijk inspannend werk. De één meer dan de ander, afhankelijk van de functie en de werkzaamheden. Een te zware belasting van spieren en gewrichten levert op den duur pijnklachten en slijtage op. De kunst is dus om het werk uit te voeren met zo min mogelijk lichamelijke inspanning. Hoe? FysiTips, een nieuw programma op www.gewoondoen.nu, helpt u daarbij.

In het programma FysiTips worden tips gegeven om tijdens het werk spieren en gewrichten zo min mogelijk te

belasten. Foto's van praktijksituaties laten verschillende mogelijkheden zien. De aan te klikken beroepen zijn:

- machinaal houtbewerker
- stoffeerder
- stikster
- spuiser
- medewerker afmontage

U vindt de FysiTips bij het onderwerp fysieke belasting op de site. De tips zijn vaak eenvoudig toe te passen; u kunt er direct uw voordeel mee doen in het dagelijks werk.

Zelf een goede tip? Stuur in en maak kans op een beertender!

In de praktijk worden vaak handige oplossingen bedacht voor zwaar tillen of andere lichamelijk zware werkzaamheden. Een til- of transporthulpmiddel, een andere manier van werken, een andere werkvolgorde: het verschil zit soms in kleine aanpassingen. U kent vast wel zo'n voorbeeld in uw eigen bedrijf.

Prijsvraag

Gewoon DOEN organiseert een prijsvraag voor iedereen die werkzaam is in de meubelindustrie! Gebruikt u een slimme, zelfbedachte oplossing om zwaar werk te verlichten? Zelf een hulpmiddel bedacht of aangepast? Heeft u een goede tip voor een handige werkmethode of werkhouding?

Stuur nu uw persoonlijke FysiTip, idee of suggestie in en maak kans op een beertender!

Snel inzenden

Kijk snel op www.gewoondoen.nu voor de actievoorwaarden en vul het inschrijfformulier in. U dingt dan mee naar één van de drie beertenders die onder de inzenders wordt verloot. De beste tips worden bovendien op de website gezet en in een volgende

nieuwsbrief vermeld. U kunt inzenden tot 1 oktober 2005. Dus ga snel naar de website en doe mee! Wie weet drinkt u dan binnenkort een koel biertje uit uw eigen thuishap!

Haran ontwikkelt zelf de HEFFIE

Heffie voorkomt handmatig tillen van zware lasten

Haran Houtbewerkers uit Haaksbergen is gespecialiseerd in exclusieve keukens en meubels op maat. De keukenmonteurs van Haran vervoeren en plaatsen steeds vaker zware onderdelen, zoals granieten aanrechtbladen. Dat betekent zwaar tillen, met een grote kans op rugklachten. Directeuren Harry en André ten Vregelaar zijn daarom aan de slag gegaan met de ontwikkeling van een tilhulpmiddel. Na het nodige tekenwerk, prototypes en praktijktesten zag een nieuw hulpmiddel het levenslicht: HEFFIE.

HEFFIE is geschikt voor het heffen, transporteren en plaatsen van keukenbladen en -apparatuur. Het concept bestaat uit drie onderdelen: een hefwagen, heftakel en hefplateau.

Hoe werkt HEFFIE?

De hefwagen, in combinatie met verschillende hulpstukken, voorkomt handmatig tillen van zware lasten en vergemakkelijkt het plaatsen. Een blad of apparatuur wordt met behulp van de heftakel uit transportbus of vrachtwagen gehesen en op de hefwagen geplaatst. Vervolgens wordt de hefwagen naar binnen gereden en daar wordt met gebruik van de heftakel het

blad of de apparatuur geplaatst. Als er een draaipunt (optioneel bij Heffie) is gemonteerd in bus of vrachtwagen, kan de heftakel ook worden gebruikt voor het laden en lossen van andere materialen en gereedschap.

Het hefplateau is geschikt voor het heffen en plaatsen van keukenapparatuur, schouwen, bovenkasten, enzovoorts. Het te plaatsen materiaal wordt op het hefplateau gezet, opgehesen en geplaatst.

Lichter en sneller

De monteurs van Haran zijn enthousiast over HEFFIE. Het werk is minder zwaar en vaak kan het transport- en tilwerk

door één in plaats van door twee mensen worden gedaan. Dat werkt sneller en efficiënter.

André en Harry ten Vregelaar zitten ondertussen niet stil. Samen met Busschers Staalwerken in Haaksbergen heeft Haran HEFFIE doorontwikkeld tot een universeel tilhulpmiddel. Wie meer wil weten, kijkt op www.heffie.nl.

Hefplateau vergemakkelijkt het plaatsen

Winnaar VOS-actie de lucht in

Arjan Knol, bedrijfsleider bij interieurbouwer Vorm Martini in Groningen, is de winnaar van de VOS-actie van Gewoon DOEN.

Om de VOS-scan te promoten, werd een actie georganiseerd onder het motto: 'Frisse wind door uw bedrijf? Vraag de VOS-scan aan!' Ieder bedrijf dat zich in het laatste kwartaal van 2004 aanmeldde voor een scan maakte kans op een ballonvaart voor twee personen.

Bedrijfsleider Arjan Knol had wel oren naar een frisse wind door het bedrijf

en schreef Vorm Martini in voor een VOS-scan. Uit alle inzendingen werd Vorm Martini als winnaar gekozen.

Arjan Knol ontving de prijs en een bos bloemen uit handen van Barend van de Velde, VOS-scan adviseur bij SHR Houtresearch, de organisatie die de VOS-scans uitvoert. Arjan Knol vertelde dat het bedrijf de prijs onder de werknemers zou verloten. Wie de echte frisse wind mogen voelen, zijn Jaap Esenbrink en Rob Freund.

Arjan Knol (links) van Vorm Martini ontvangt de prijs uit handen van Barend van de Velde van SHR Houtresearch

Colofon

Gewoon DOEN is een uitgave van het Arboconvenant Meubelindustrie. De artikelen in dit magazine zijn ter informatie. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. Overname voor eigen gebruik toegestaan, verspreiding alleen na toestemming van de redactie.

Redactie: BBC Arboconvenant Meubelindustrie, Orbis, DeJong&Verder

Met medewerking van: Dexis Arbeid, Haran, Visser en Bosschaart

Ontwerp en layout: Quavorm

Druk: Tailormade